

ראשי > כלכלה > בארץ > גם המחקר קובע: החרדים מתנדבים יותר ותורמים יותר

גם המחקר קובע: החרדים מתנדבים יותר ותורמים יותר

מחקר חדש בוחן האם סיוע לזולת בתרומה ובהתנדבות הוא בשל החיפוש אחר דרכי סיוע משלימות או תחליפיות? • החברה החרדית מתאפיינת בשיעורי תרומה והתנדבות גבוהים יותר משאר קבוצות האוכלוסייה, 89 אחוזים תורמים ו-38 אחוזים מדווחים על פעילות התנדבותית

לאה אפרתי 12.02.2019

פעילות חסד של עמותה חרדית | צילום אילוסטרציה: נתי שוחט, פלאש 90

סיוע לזולת היא תופעה יחסית נפוצה בישראל, הן בתרומה כספית והן בפעילות התנדבותית. מחקר חדש של ניצה (קלינר) קסיר, אסף צחור-שי ושקד אדר מהמכון החרדי למחקרי מדיניות בוחן את הקשר שבין תרומה כספית לפעילות התנדבותית בקבוצות האוכלוסייה השונות בחברה היהודית.

המחקר אף בוחן את הקשר שבין שני סוגי הסיוע – האם אלו פעולות משלימות או תחליפיות, והאם יש שוני בטיב הקשר בין פעולות אלו בכל אחת מקבוצות האוכלוסייה בחברה היהודית.

כ-64 אחוזים מבני ה-20 ומעלה בישראל מסייעים לזולת באמצעות תרומה כספית או פעילות התנדבותית כאשר 59 אחוזים תורמים תרומה כספית ו-21 אחוזים מתנדבים. עם זאת, קיימת שונות גדולה בין האוכלוסיות בחברה הישראלית, ובפרט בחברה היהודית.

ומה באשר לנתונים מהחברה החרדית? מסתבר שהחברה החרדית מתאפיינת בשיעורי תרומה והתנדבות גבוהים יותר משאר קבוצות האוכלוסייה, 89 אחוזים תורמים ו-38 אחוזים מדווחים על פעילות התנדבותית. בשאר האוכלוסייה היהודית, שיעורי ההתנדבות והתרומה עולים בצורה מונוטונית ככל שרמת הדתיות גבוהה יותר.

מניתוח נתוני הסקר החברתי לשנים 2015–2017 עולה כי בכל קבוצות האוכלוסייה קיים קשר חיובי בין תרומה להתנדבות: מתנדבים נוטים לתרום בשיעורים גבוהים ביחס ללא מתנדבים, ותורמים מתנדבים יותר בהשוואה ללא-תורמים. ההסתברות לכך שפרט יתרום מזמנו ומכספו גם יחד, עולה ככל שרמת הדתיות עולה, כשהשכיחות הגדולה ביותר של תרומה והתנדבות גם יחד נמצאת בחברה החרדית – תוצאה של השיעור הגבוה יותר של תורמים והשיעור הגבוה של מתנדבים בקרבה.

לצד זאת, בחברה החרדית קיים גם השיעור הגבוה ביותר של תורמים שאינם מתנדבים.

לשם בחינת המתאם בין תרומה והתנדבות, הורצה רגרסיית פרוביט דו-משתנית, האומדת באופן סימולטני שתי משוואות ומאפשרת לבחון את המתאם בין שני משתנים, ב"ניקוי" המתאם מהשפעתם של משתנים שונים אחרים.

מהרגרסיות עולה כי הקשר החזק ביותר בין תרומה להתנדבות קיים בחברה הדתית, שבה תרומה והתנדבות הולכות יחד כפעולות משלימות, יותר מאשר בקבוצות אוכלוסייה אחרות. קשר חיובי חלש נמצא גם בחברה החילונית והמסורתית, בעוד שבחברה החרדית לא נמצא קשר מובהק.